

LASKA-WÓZEK

DO TRANSPORTOWANIA ZAKUPÓW

Codziennie dźwiganie toreb z zakupionymi artykułami żywnościowymi ze sklepów do domu jest uciążliwe dla osób starszych, chorych lub słabego zdrowia.

Nowy typ pojazdu jednokołowego, którego opis budowy zamieszczamy poniżej w porównaniu do innych tego rodzaju pojazdów, usprawnia znacznie codzienne transportowanie zakupów, gdyż jest bardzo lekki, odznacza się niebywale prostą budową, jest łatwy do prowadzenia nawet w czasie dużego ruchu przechodniów, może być błyskawicznie rozebrany i częściowo przechowany w torbie lub siatce, a dla osób starszych lub chorych częściowo wykorzystany do podpierania się.

Omawiany pojazd jednokołowy jest po prostu zwykłą laską osadzoną w widelcu z kołem, na której możemy zawieszzać torbę lub siatkę wypełnioną zakupami (rys. 1). Zdjęcie koła i schowanie go do torby czy siatki zamienia pojazd w laskę, która nie przeszkadza nam w czasie spaceru po mieście.

Wykonanie takiego pojazdu jest niezmiernie proste i łatwe i nie wymaga posiadania wielu narzędzi oraz materiałów. Przy zastosowaniu zaś gotowego kółka i laski ogranicza się jedynie do wykonania tzw. widelca i połączenia go z kółkiem i laską za pomocą osi i metalowego sprzęgiełka. Nie mając żadnego kółka ani laski musimy sami wykonać wszystkie części składowe pojazdu i sami je złożyć w całość wg niżej podanych wskazówek.

Pracę rozpoczynamy jak zawsze od dokładnego zapoznania się z rysunkami, ustalenia wymiarów i ilości potrzebnych materiałów oraz przygotowania ich do obróbki.

Następnie ustalamy kolejność wykonania poszczególnych części pojazdu (koło, oś, widelec, laska).

Wykonanie koła i osi

Na deseczce z twardego drewna liściastego (bukowego, grabowego lub brzoźowego) o wymiarach 120×120 mm, wyznaczamy cyrklelem obwód koła o promieniu 50 mm i otwór na oś o średnicy 8 mm (rys. 2).

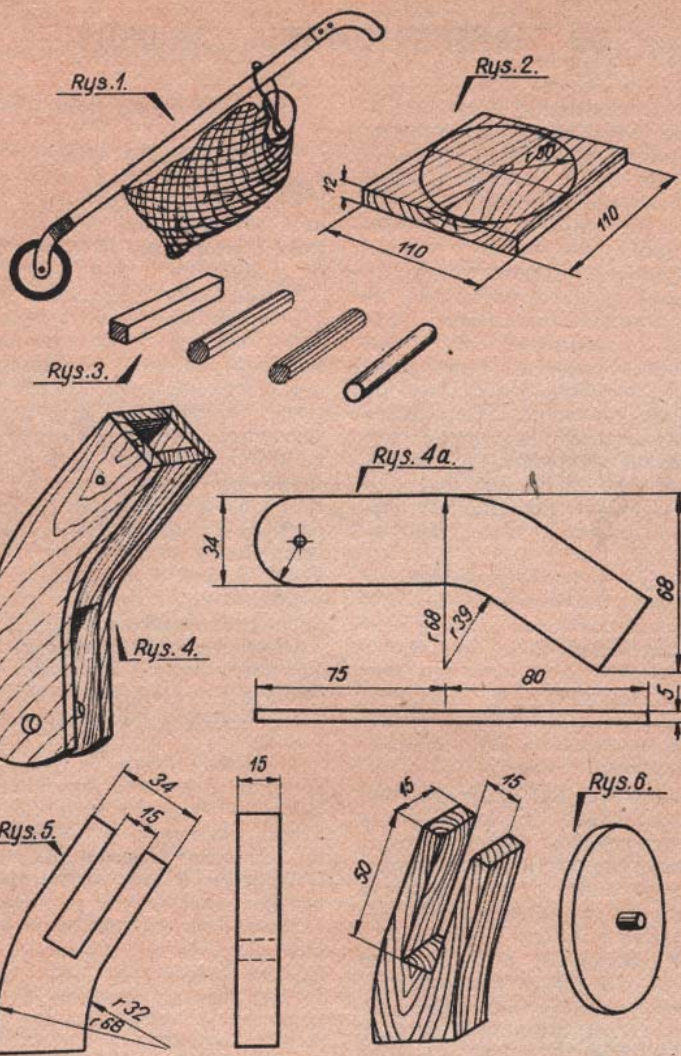
Wyznaczony zarys koła wyrzynamy dokładnie piłą włościcową i wyrównujemy jego ściankę przekrojową pilnikiem równiaczem oraz papierem ściernym. Otwór wywiercamy wiertłem o \varnothing 8 mm. Przy wyrzynaniu koła i wierceniu otworu należy pamiętać o prostopadłym ustawieniu i prowadzeniu narzędzi tnących, gdyż wszelkie odchylenia od tego kierunku zniekształcają powierzchniennie przekrojowe koła i otworu i wymagają później zastosowania wielu zabiegów poprawiających te zniekształcenia.

Uzyskane w wyniku tych czynności koło można obciągnąć paskiem gumy po uprzednim wyźłobieniu na jego obwodzie odpowiedniego wgłębienia.

Oś koła (rys. 3) wykonujemy również z drewna twardego, z klocka o wymiarach $9 \times 9 \times 35$ mm. Po ścięciu krawędzi nadajemy klockowi na całej długości kształt wałka o średnicy 8 mm, starannie wygładzając go ściernym papierem i pasując ciasno do otworu w kole. Dopasowaną w ten sposób oś skraccamy do długości 30 mm i osadzamy ją na klej w środkowym otworze koła.

Wykonanie widelca

Widelec (rys. 4), stanowiący jedyne połączenie koła z laską, wykonujemy podobnie jak koło i oś z twardego drewna liściastego. Składać się on będzie z trzech części — dwóch bocznych okładek i środkowej wkładki z wyciętym w niej gniazdem na czop laski.

Kształt obu okładek, zamieszczony na rys. 4a, wyznaczamy na desce bukowej grubości 5 mm i długości 160 mm wg wymiarów podanych na rysunku i z uwzględnieniem naddatku na obróbkę (zamiast deski bukowej można użyć sklejkі buko-

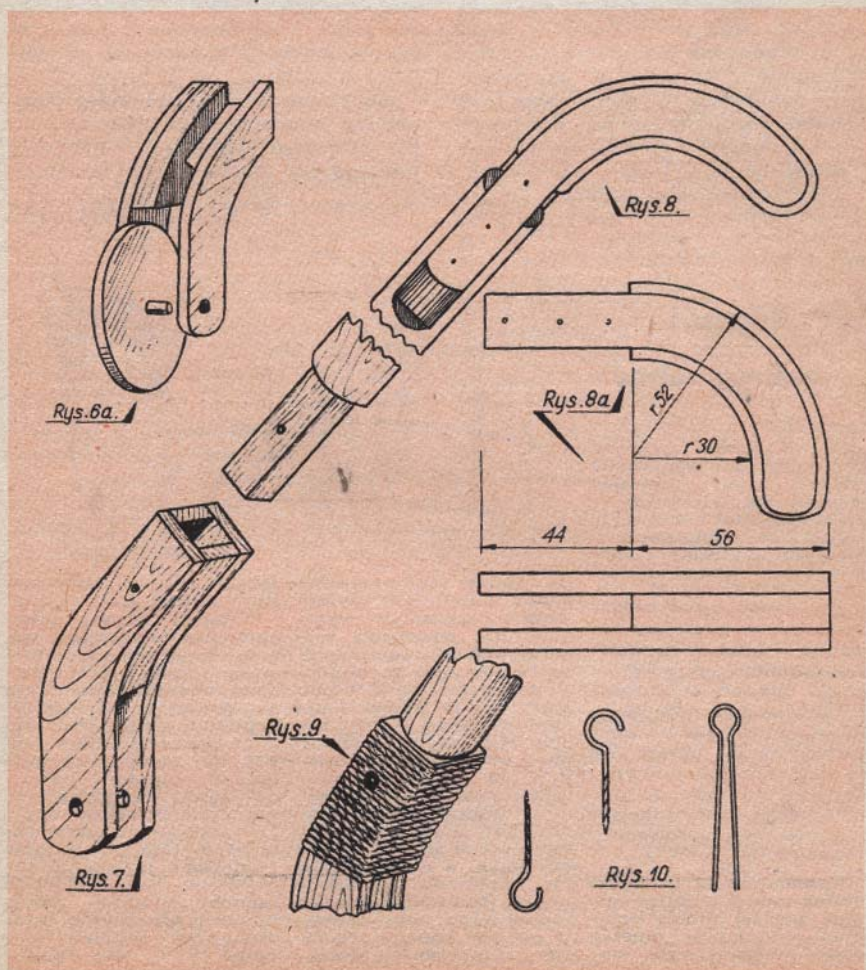
wej wodoodpornej tej samej grubości).

Natomiast kształt i wymiary wkładki środkowej (rys. 5), wyznaczamy na desce grub. 15 mm. Z braku deski tej grubości sklejamy ją z trzech cieńszych desek.

Wyznaczone kształty okładek i wkładki wyrzynamy piłą włośnicową tuż przy rysie i wyrównujemy je na przekrojach pilnikiem równiaczem i papierem ściernym naklejonym na listewkę. Otwory na oś o \varnothing 9 mm wiercimy jednocześnie w obu okładkach przy dokładnym prostopadłym ustawieniu wiertła. Po wywierceniu otworów składamy widelec prowizorycznie (na sucho) i osadzamy w nim jednocześnie koło z osią (rys. 6), po czym wypróbujemy jego działanie. Jeśli koło będzie się lekko obracać w

widelcu, rozbieramy widelec i приступujemy do sklejania okładek z wkładką środkową. Najpierw sklejamy jedną okładkę z wkładką, a po zaschnięciu kleju zakładamy w otwór oś z kołem z jednej strony i nakładamy na nią drugą okładkę (rys. 6a), uprzednio posmarowaną klejem kazeinowym, po czym ściskamy obie okładki klejami i pozostawiamy je do całkowitego wyschnięcia.

Po sklejeniu oczyszczamy widelec z resztek kleju i wygładzamy go ściernym papierem (nr 0).

Najmniej kłopotu sprawi nam laska, jeżeli znajduje się w domu. Wystarczy po prostu dopasować dość ciasno jej koniec (rys. 7) do czworokątnego otworu w widelcu i po wywierceniu otworu na sprężę o \varnothing 3 mm połączyć ją z widelcem.

Jeśli jednak takiej laski nie znajdziemy, wówczas możemy przystosować do tego celu pręt leszczynowy grubości około 22—25 mm, którego jeden koniec po namoczeniu w gorącej wodzie możemy wygiąć w łuk nadając mu kształt ćwiertni koła. Jeśli nie będziemy mieli pręta leszczynowego, to użyjemy na laskę zwykłego kija do szczotki o okrągłym przekroju, który można nabyć w sklepie z artykułami gospodarstwa domowego. Wygięty półkoleście uchwyt dorobimy ze sklejki bukowej i połączymy go z kijem na klej i wkrętki (rys. 8 i 8a).

Dla zmocowania ścianek widelca — owiniemy go jedną warstwą

ciemnego sznurka (rys. 9). Przed nawinięciem sznurka boczne płaszczyny widelca powlecemy cienką warstwą kleju kazeinowego, a po nawinięciu sznurka (równą warstwą zwój przy zwoju) powlecemy go z wierzchu bezbarwnym lakierem.

Teraz wykonamy z drutu wieszaki do siatki i sprężę do widelca (rys. 10). Wieszaki wkręcamy w laskę z obu stron po uprzednim zawieszeniu na niej siatki albo torby i sprawdzeniu, czy nie ociera się ona o ziemię (powinna być oddalona od ziemi co najmniej o 50—60 mm). Sprężę zakładamy do otworów w widelcu tylko wtedy, kiedy łączymy laskę z widelcem, a wyjmujemy wtedy, kiedy odłączamy ją od widelca z kółkiem.

Wszystkie drewniane części pojazdu po starannym wypolerowaniu ich ściernym papierem zaciągamy politurą lub bezbarwnym lakierem.

Lubomir Paekiewicz